

Křižlice - bigbítový kurz

Už na dálku poznal člověk, který se přiblížil k evangelické škole v Křižlicích, že se zde koná něco velmi originálního, rozhodně ne klasický evangelický kurz (neříkám, že klasické evangelické kurzy nejsou originální a v podstatě žádný není klasický, ale pořád je to jiná kategorie jedinečnosti než první evangelický BIGBÍTOVÝ kurz který proběhl toto léto). Když přišel blíž, začal rozeznávat zvuky bicích, elektrických kytar a baskytar, které se šířily ven rozličnými neutěšenými otvory budovy. Když byl někdo uvnitř týden, poznal pravou krásu významu polední klid. Vše zorganizoval Michal Samiec, který už předem tušil, že to bude velké a myslím, že se nemýlil. Na kurz přijeli ti, kteří se chtěli zdokonalit ve hře na elektrofonickou kytaru, baskytaru či bicí. Ke každému nástroji byl pozván hráč vysokých kvalit, který předával své zkušenosti a rady většinou v individuálních hodinách. Potom, každý sám cvičil co potřeboval. Program dne byl vcelku jednoduchý. Až na určené časy společného jídla a na polední klid se každý učitel domluvil se svými svěřenci na program a bylo na každém jak pilně se ve volném čase bude věnovat svému nástroji. Jako duchovní dozor přijel do Křižlic farář Jarda Pechar, zvaný také Levák Bob. Každý večer, měl krátký biblický program na téma knihy Ester. Bylo to velmi poutavé, jako celá osoba Leváka Boba. Kurz byl určitě celkově úspěšný, splnil svůj hudební účel, první ročník této akce ukázal, že to funguje, a také co by mohlo fungovat lépe...a sjela se dobrá parta lidí.

Jakub Ort

Vaše články, příspěvky, nápady či připomínky můžete posílat na sborovou e-mailovou adresu: evangl0vrs@atlas.cz, nebo odevzdat napsané na papíře ve farní kanceláři. Děkujeme.

-red-

Sponzor SD Katakomby:

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravny.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává:

Sbor Českobratrské církve evangelické
Praha 10 - Vršovice, Tulská 1

Adresa redakce tamtéž.

Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320

e-mail: evangl0vrs@atlas.cz

<http://vrsovice.evangelnet.cz>

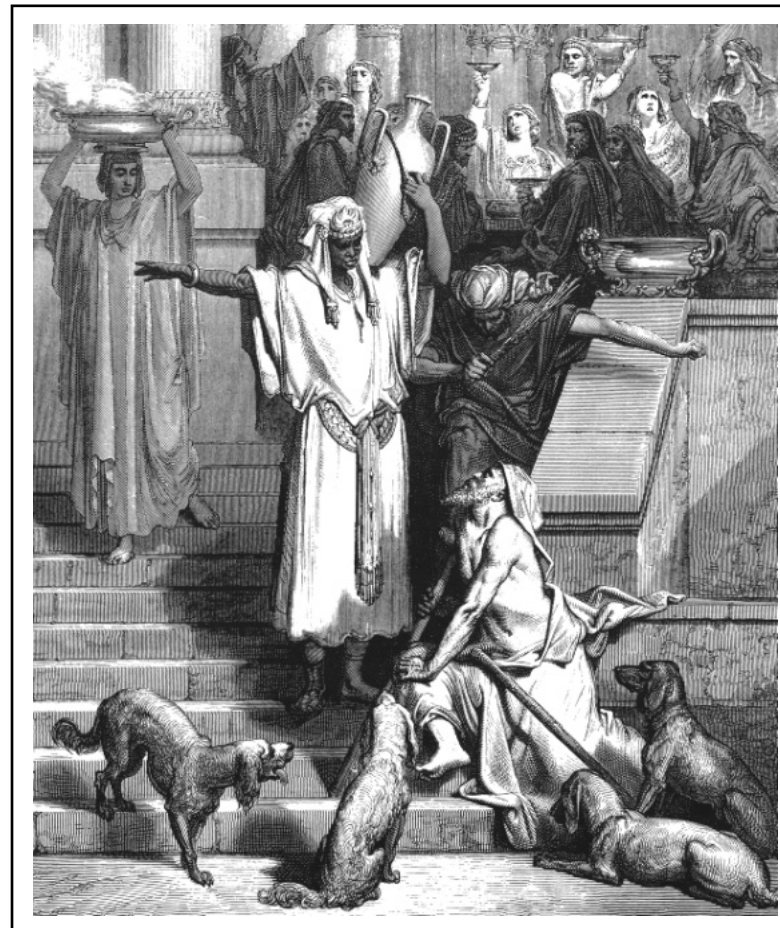
Návrh obálky: Ondřej Rada

Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort

Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Gustave Doré - „Podobenství o boháčovi a Lazarovi“ (kolem 1865) ●

Září 2005

Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.
Lukáš 12,15

co všechno by se dalo napsat do úvodního slova zářijového sborového dopisu – mohl bych se ohlédnout a zeptat se, jak jste prožili letní měsíce, kdy jsme se méně vídali. Mohl bych – a také chci – popřát všem prvňáčkům i všem ostatním školou povinným, aby se jim ve škole líbilo a nacházeli smysl a snad i radost v tom, co se v ní dozvědí a co budou zažívat. A nám ostatním bych rád popřál totéž všude tam, kam budeme postaveni – na místech nám důvěrně známých i zcela nových.

Ještě dnes máme v čerstvé paměti tragédii lidské nenávisti v Ruském Beslanu právě před rokem. A v tyto dny nás děsí tragédie přírodní pohromy v New Orleansu.

Na koho dřív myslet, o kom dřív psát?

Vždyť nemůžeme a nechceme vytěšňovat ani vzpomínky na lidi nám blízké, kteří už zemřeli. Na začátku října by oslavil 90. narozeniny br. Jan Novák, člověk zcela propojený s životem našeho sboru. Budeme vzpomínat. Tyto prázdniny budou předmětem vzpomínky – smutné i plné vděčnosti – na br. Rogera Schutze, který v srpnu tragicky zemřel. I on a celé hnutí v Taize znamenali pro život mnohých členů našeho sboru velice mnoho.

Ale ve sboru nás čekají také nové a vzácné věci a okamžiky – staršovstvo sboru se rozhodlo pozvat k přijímání sv. večeře Páně všechny pokřtěné, tedy včetně dětí. A budeme smět prožívat radost křtů uprostřed našeho společenství i manželského slibu před Hospodinem těch, které známe a máme rádi.

Takový bude školní rok, který máme před sebou – plný vzpomínek osobních i těch, které se týkají celých společenství i národů, událostí, ze kterých budeme nešťastní i těch, které nám způsobí radost. Vzpomínek, ale i očekávání. Ale vždy s jistotou, že nejsme sami, ale vždy nás provází náš Pán a Spasitel, Ježíš Kristus.

Jiří Ort

Tour de Strážné 2005

Aneb: „Bylo to vysoko v horách, přestože všichni účastníci pelotonu byli amatéři.“

Hodnotné sportovní výkony, dobrá nálada v pelotonu, nevšední turistické zážitky, ojedinělé gumánské požitky, velkolepé dobrodružné výpravy, ubytování na úrovni, nepřeborná škála atraktivních přírodních scenérií, vyčerpávající pestrost počasí, úžasné pestré zastoupení příslušníků různých věkových kategorií, náboženského vyznání, ras a kultur – to všechno nabídl letošní víceúčelový projekt aktivní rekreace Vršovického sboru ČCE. Od 2. do 9. července jej hostila malá Krkonošská víska čítající několik popisných čísel, dvě hospody, jednu zavíjenou cukrámu a netradiční odbočku z hlavní na polní cestu, která nás zavede až k rekrtačnímu objektu společnosti Barvy Tebas – a to už jsme doma, tam byl náš výškový tábor. Bylo to vysoko v horách, přestože všichni účastníci pelotonu byli amatéři, převážně krátkorovinní spurtěři. Je (polo)pravda, že účast přislíbil i slavný horský cyklořád ArmStrong, ale nakonec dorazili pouze závodníci ze slavných cyklistických rodin ArmOrtů, ArmRadů, ArmVanišů, ArmBerušků, ArmJelínků, ArmOpočenských a v renovované koupelně bylo i několik nových AmAtur. Nicméně tato sestava se ukázala mnohem silnější, než mnozí odborníci očekávali...

Hned na úvod se peloton rozdělil do dvou částí: na cyklo-kolaře a cyklo-kočárkáře a různě obtížnými etapami prozkoumával okolí, aby se k večeru opět spojil ve výškovém táboře. V něm některé slavné cyklistické rody předváděli péči a výchovu

sých nových nadějí, jiné zas přípravu hodnotné stravy a další, pro změnu, obratnost (a bezobratlost) s pingpongovým míčkem.

I ten nejzarytější cyklista musí jednoho dne z kola slézt, aby zjistil jaké to je přepravovat své tělo „jiným“ způsobem....“ A hele, ono to jde i když se jen tak a prostě jde....“ A tak se šlo... Šel se vysokohorský špacír k pramenu Labe, který byl pro velký neúspěch zopakován ještě jednou. Poprvé byla totiž skupinka pěších cykloturistů ztracena v mlze a mracích tak mokřých, že z nich úplně tekla voda! Napodruhé, kdy jsme na to šli od lesa (druhou stranou přes Medvědin), se nám to povedlo a pramenu Labe jsme dosáhli. Málem bych zapomněl na Řapík – lehký obranný bunkr pro 5 – 7 osob, postavený tak, že odolal i střelbě ráže 150mm, vybavený dvěma kulometry a vysílačkou... krásná stavba... Stejně jako bobová dráha v přilehlém Špindlerově mlýně, kde nebylo účelem udělat co nejvíce bobků a bobů, nýbrž jí sjet na kolečkových bobech v nerezovém korýtku, což se nám všem povedlo závratnou rychlostí... až se nám hlava zatočila. Stejně jako právě teď mě při vzpomínce na ten pěkný týden. A proto už nemohu psát dál. Ještě jednu větu však musím dodat: Díky vám všem za účast a vy ostatní, jste-li také z nějaké slavné cyklistické rodiny – pojeďte příště s námi!

**Michal a Petra
CykloOpočenských**

Myšlenky o pokojích z Dopisu 2005 Rogera Schutze

Tento dopis, který byl přeložen do 55 jazyků (z toho 24 asijských), napsal bratr Roger z Taizé u příležitosti Evropského setkání mladých v Lisabonu. Bude se dále číst a rozjímat při setkáních, která budou během roku 2005 probíhat v Taizé a na mnoha dalších místech v Evropě nebo na jiných světadílech.

„To, co s vámi Bůh zamýšlí, jsou myšlenky o pokojích, nikoli o zlu. Bůh vám chce dát naději do budoucnosti.“

Mnoho lidí dnestouží po míru, po tom, aby hrozby násilí přestaly sužovat lidstvo.

I když leckdo pohlíží na budoucnost s obavami a je svazován strachem, na celém světě žije také mnoho mladých lidí, kteří jsou plni vynalézavosti a kreativity.

Tito mladí lidé se nenechávají polapit do sítí malomyslnosti. Vědí, že Bůh nás nestvořil k pasivitě; život je pro ně víc než pouhá hříčka osudu. Dobře si uvědomují, že nedůvěřivost či ztráta odvahy mohou člověka paralyzovat.

Proto se tito mladí lidé z celého srdce snaží být strůjci budoucí doby pokoje, nikoli zla. Vyzařují tak kolem sebe svým životem světlo víc, než mohou tušit.

Mnozí přinášejí pokoj a důvěru tam, kde vládou rozpory a napětí. Snaží se vytrvat i tehdy, když naně doléhá tíha zkoušek či neúspěchů.

Hlasy mladých lidí, které se ozývají pod hvězdným nebem letních večerů v Taizé, k nám občas pronikají otevřenými okny. Nepřestáváme žasnout nad tím, že přichází v tak velkém počtu, aby hledali a modlili se. Tehdy si s bratry říkáme: jejich toužebná očekávání pokoje a důvěry jsou jako ty hvězdy – světélka uprostřed noci.

Žijeme v době, kdy si mnoho lidí klade tuto otázku: Co je to vlastně víra? Víra je docela prostě spolehnout se na Boha, nepostradatelný, celý život znovu a znovu obnovovaný elán důvěry.

V každém člověku mohou být pochybnosti. Ty nás však nemusí nijak znepokojovat. Chtěli bychom především naslouchat Kristu, jeho tichému hlasu, jenž promlouvá v našem srdci: „Neboj se! I když máš pochybnosti, Duch svatý tě nikdy neopustí.“ Bůh existuje nezávisle na naší víře nebo našich pochybnostech. Ani tehdy, když jsou v nás pochybnosti, Bůh se od nás nevzdaluje.

...

Setkání 2005

Setkání křesťanů v Praze 2005 – *Pozvání k naději*, které se konalo ve dnech 17. - 19. 6. 2005 se pochopitelně dotklo i našeho sboru. Vstoupili jsme alespoň s troškou do složité organizace této náročné akce a tak je na místě malý kronikařský záznam v našem sborovém periodiku.

Šlo o událost, jejíž účelnost a význam v připravovaném rozsahu nám nebyl z počátku úplně jasný. Předem jsme všichni věděli o tom, že žijeme ve světě, který se nám často ukazuje být ohrožující, nepřátelský, námi neovlivnitelný, směřující kdoví kam, zákony nedodržující, arogantní a svévolný. K tomu je naděje potřebná jako sůl: Naděje Boží brání tomu, abychom se ustrašeně rozhlíželi kolem sebe a naděje v Kristu, která říká, že tento svět je i náš svět, a že se v něm nemusíme bát, protože Kristus, Boží Syn nás neopustí. *Mluvit* o naději je dnes nejdříve potřebné a mluvit o ní *spolu* je osvěžující a obohacující.

Do Prahy přijelo celkem asi 1700 účastníků a program pro ně zvládalo na 20 aktivních organizátorů a více než 100 dobrovolníků. Spolupráci nabídlo také 58 sborů a farností různých církví a v tomto počtu je započten i náš vršovický sbor ČCE. Bylo určitým nedostatkem organizátorů, že sbory nebyly více informovány a probuzeny ke kooperaci a nadšené účasti. Protože jsme však někteří věděli o projektu více, mohl se pak celý sbor zařadit mezi ty aktivní.

Podíleli jsme se na celé organizaci přípravou a vedením registračního místa pro hosty přímo v našem sboru včetně pohoštění a večerního ztišení, spoluprací v prodejním stánku Fair Trade, asistencí při „pracovní dílně“ nazvané Místní církve – Boží lid, živé společenství, sůl země, dále ubytováním účastníků v rodinách a přípravou nedělních bohoslužeb s účastí cizinců a kázáním německého faráře br. Martina Zinkernagela. Všem, kteří přiložili ruku k dílu, patří srdečný dík organizátorů i účastníků.

My, kteří jsme do věci viděli zblízka, jsme reptali na nedostatky a selhání, ale hosté si asi ničeho nevšimli nebo to velkoryse promíjeli a byli spokojeni s bohatým menu celého Setkání, jeho pestrostí, možnostmi výběru kulturních produkcí, biblické práce, osobních rozhovorů, přednášek, debat, nocí otevřených kostelů, bohoslužeb ve sborech i v Betlémské kapli a hlavním shromážděním na Ovocném trhu.

Setkání bylo již šesté v pořadí od r. 1991 a druhé v ČR (to prvé bylo 1999 v Českém Těšíně). Původně se jednalo o setkání účastníků z Česka, Polska a Německa, později se přidalo i Slovensko. Do Prahy byly pozvány také delegace z Maďarska a Rakouska. Rozměr byl ekumenický ve spolupráci sedmi církví z ČR a pěti v zahraničí. Program Setkání byl nabídnut široké veřejnosti pozvánkami a televizním přenosem ze shromáždění na Ovocném trhu (ČT 2). Nevíme o tom, jak evangelijní poselství programem zprostředkované oslovilo

některého mimocírkevního účastníka. Máme však i v tomto dobrou naději, že někdo alespoň šterbinou zahlédl nové nebe a novou zemi.

A nakonec doporučení pro nás: Pročteme si znova dojmy ze Setkání v sérii článků v evangelickém časopisu Český bratr č. 9/2005. Budeme sledovat, až bude v některém příštím roce zveřejněno pozvání k osmému setkání v některé ze sousedních zemí.

Kéž křesťané v Evropě budou stále a vytrvale vytvářet atmosféru rozmanité jednoty a společenství nejzákladnějších hodnot, které politikům jaksi unikají mezi prsty.

-joel-

Kurs pro mladší mládež

Hned první týden o prázdninách se v bývalé evangelické škole v Křižlicích konal biblický kurz pro mladší mládež. Sjelo se tam asi 35 lidí z celé republiky. Tentokrát se vedení ujal farář z Horní Čermné Jakub Keller. Denní program byl hodně nabitý. Dopoledne přednášela tamní farářka Gábina Horáková o Ježíšových výročích ("Já jsem...") a odpoledne měl přednášky Ruben Kužel, farář z Kláštera nad Dědinou. Tématem byly rituály. Jakub Keto celé doplňoval večerním programem a o výborné jídlo se nám postarala Andrea.

I v tomto nabitém programu se nám podařilo najít chvíle pro lepší poznání nových, ale i starých známých. Po večerech se zpívalo, hrálo, promítalo i kecalo. Jelikož nám přálo počasí, tak jsme se stihli dojít vykoupat do blízkého koupaliště a podařil se i "celodeňák" k Pančavským vodopádům.

Pobyť se určitě vydařil a všichni mohli jet domů s hezkým pocitem, že první týden prázdnin neporoseděli doma u počítače.

Honza Ort

Předkonfirmační Křižlice

Křižlice pro předkonfirmandy proběhly v týdnu od 15.7. do 22.7.2005. Vařila nám Andrea, kurz vedli Marta a David Sedláčkovi, Daniel Bartoň a Michal Samiec. Denní program byl, že jsme vstali, udělali ranní hygienu, šli jsme na pobožnost, kterou měla Marta a pak jsme se nasnídali. Poté měl přednášku David, která byla na téma bohoslužby. Když jsme se po přednášce naobědvali, hráli jsme hry, které měli na starosti Dan a Marta. Když jsme vyčerpaní sedli za stůl, dali jsme si svačinu a potom měl Michal svůj hudební program. Po hudebním programu jsme měli večeři. Poté jsme šli hrát hry a měli jsme večerní modlitbu, kterou měla na starosti služba. V úterý jsme šli na celodenní výlet, na kterém nás 2krát zastihl déšť, ale jednou jsme byli u hospody a jednou u autobusové zastávky. Na kurzu bylo celkem 21 lidí. Celý kurz se vydařil, poznal jsem nové lidi a byly výborné programy.

Daniel Ort

Katakomy: Září 2005

Recepty 16 **V hlavní roli: rajče**

Začal nový školní rok, vrátili jsme se z prázdnin a já mám kromě jiného za úkol podělit se s vámi po kratší přestávce o nějaký recept.

Vloni touhle dobou jsem dostala mail od Alice Horné. Vypravuji si, že v něm byla věta přibližně tohoto znění: "Na konci prázdnin nám dozrává na zahrádkách mnoho zeleniny a tak posílám recepty, ve kterých zeleninu dobře zůžitkujeme."

Na zprávu od Alice jsem si vzpomněla, když na mě minulý týden přišla řada s vařením v práci. Posteskla jsem si, že nevím, co dělat. Kolegyně podotkla, že přinesla pár rajčat a ukázala mi přeplněnou velkou lísku. Rajčata dozrála na její zahrádce. V tu chvíli jsem si uvědomila, že i já znám recept, ve kterém rajčata využiju. Nabízím vám ho pro podobné situace. Jedná se o těstoviny s rajčaty a houbami.

Pro 4 osoby potřebujeme 100 g anglické slaniny, 200 g hub, 400 g rajčat, česnek, popř. cibuli. Uvaříme potřebné množství těstovin. Na másle osmažíme nakrájený česnek, anglickou slaninu a houby, podle chuti i cibuli. Po několika minutách přidáme nakrájená rajčata a 2 sušené feferonky a dusíme asi 15 minut. Hotovou směs smícháme s těstovinami. Podle původního receptu se má v pekáčku posypat sýrem a zapéct v troubě. Zjistila jsem ale, že to není potřeba. Těstoviny s rajčatovou směsí lze podávat i bez zapečení. Zpestříme je sekanou petrželkou.

Zkuste to, je to dobré, lehké pozdně letní jídlo. A těším se na vaše recepty, jistě po prázdninách máte nové nápady. I já se ráda nechám obohatit.

Marie Ortová

Recepty mě předávejte buď osobně (v kostele), nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz).

řád vzájemné služby ve věcech praktických i duchovních. Prostě šťastný člověk je pokojný, šlechetný a dobrý. Za touhle vůní zodpovědné a opojné svobody putovali tisíce i za dob železné opony, kdy Taize bylo asi jediným místem, kde byla Evropa jednotnou a kde mluvila už tehdy všemi svými jazyky i v „oficiálním“ prostoru liturgie.

Pořád se ptáte PROC? Nově ustanovený představený komunity, bratr Alois, za všechny bratry během pohřbu Rogera Schutze řekl: „Bože všeho dobra, prosíme tě odpusť Luminitě Solcan,.....S Kristem na kříži říkáme: Otče, odpusť jí, vždyť neví, co učinila.“ A druhý den dostává od bratří její nešťastná rumunská matka, žijící v představě, že její dcera se jela modlit za úspěch vážné operace, kterou musí podstoupit, velkou kyticí květů. Takže: Ať už čímkoli nebo kýmkoliv ta nemocná žena byla poslána, nemohla víc než napomoci tomu, aby po plném a plodném životě (řečeno obrazem Broučků) poslušně zemřel dobrý člověk.

A na tu bílou chudobičku, co po něm v burgundské zemi vykvetla se klidně jedte podívat. Bratru 1200 kilometrů směrem západním.

Michael Otrisal

Fota z pohřbu br. Rogera Schutze

Českobratrské Prosečko

Každý rok trávím většinu prázdnin na chalupě na kraji Vysočiny. Letos už po jedenařicáté. V místním prosečském sboru se cítím jako ve svém vlastním – učila jsem tady nedělní školu, chodila na mládež, jeho členy jsou moji příbuzní, mám v něm mnoho kamarádů. Již několik let myslím na to, že o Proseči napíšu něco do našeho sborového dopisu. Letos k tomu mám jedinečnou příležitost. Hned na začátku prázdnin totiž v nakladatelství Eman vyšla téměř pětisetstránková kniha Českobratrské Prosečko. Jejím autorem je Josef Dvořák, farář v Proseči v letech 1921-1956 a jeho syn Velimír, historik a matematik.

A tak jsem letošní prázdniny prožila v prosečském sboru víc než jindy. Začela jsem se do knihy hned na prvních stránkách a celou jsem ji hltala. Historie je popsána od prvních zmínek o Proseči. Velmi zajímavé jsou kapitoly o pronásledování protestantů v době „temna“ a také o utváření sboru po tolerančním patentu. Uvědomoval a jsem si často, jak křesťané i celá společnost před několika staletími často řešili stejné problémy jako my – nedostatek financí, odklon od křesťanství, alkoholismus, nesezdaná manželství... a další témata se ve všech obdobích opakují.

V knize se dočteme o všech aktivitách evangelíků ve sboru, ve městě, v průmyslu, ve vědě, v politice. Témata jsou někdy řazena za sebou bez větších souvislostí, někdy jsou návaznosti až úsměvné, ale z textu jako celku lze získat velmi plastický a rozsáhlý obraz o životě Proseče a jejího okolí v několika staletích. Kniha není jen obrazem o životě protestantů, ale dozvíme se v ní o všech katolických farářích, o situaci katolické farnosti, o přestavbách kostela. Dočteme se také o způsobu života chudých lidí, o způsobech bydlení, stravování, obživy. V knize jsou zmínky o rozvoji průmyslu, v Proseči hlavně továren na výrobu dýmek, ale i jiných.

Vydání knihy bylo příležitostí k setkání. V neděli 7. srpna totiž byla ve sboru slavnost, při které byla publikace představena. Při bohoslužbách kázal synodní senior Joel Ruml. Kostel byl naplněný do posledního místa. Sešli se lidé z Proseče, z celého seniorátu, bývalí faráři, přátelé sboru, představitelé obce i kraje. Po bohoslužbách promluvila dr. Milena Šimsová z Brna na téma „Proč se máme zabývat svou minulostí?“ a synodní senior mluvil o tom, co ho při čtení knihy zaujalo. Měl ji už přečtenou od začátku do konce. Shromáždění pozdravili i dva ze tří přítomných zástupců zastupitelstva Pardubického kraje, všichni křesťané. Na závěr setkání starosta Proseče ing. Martin Novák předal čestné občanství Proseče profesoru Velimíru Dvořákovi. Ten prožil v Proseči skoro celý život a vedle dějin sboru zpracovává i dějiny celého města (na pokračování např. vycházejí v Prosečském zpravodaji). Na jaře oslavil 85. narozeniny.

Samotné vydání knihy a především to, co se v ní o historii sboru a celého Prosečka píše, je povzbuzením. Povzbuzením pro další práci v církvi i obcích. Ta často nepřináší zřetelné výsledky bezprostředně, ale s časovým odstupem se stává i smysluplnou. O tom svědčí i kniha Českobratrské Prosečko.

Marie Ortová

Poslušně zemřel dobrý člověk

V noci 16. srpna přinesly světové agentury stručnou zprávu: „Dnes ve 20:30 byl uprostřed večerní modlitby v Chrámu smíření ubodán k smrti představený ekumenického kláštera v Taize, Roger Schutz.“ V záplavě katastrofických zpráv vlastně skoro banalita, proto také skončila ve většině českého tisku na okrajových stránkách. Pár lidí si možná vzpomnělo na loupežné vraždy katolických farářů, někdo na smrt duchovních během komunistické éry. Že vraždou devadesátiletého

starce tak říkajíc „u oltáře“ vpadla do Evropy Jižní Amerika napadlo asi jen nemnohé zainteresované.

Co se to vlastně stalo? Než vešel ve známost životopis vražedkyně, šestatřicetileté Rumunky Luminity Solcan, kolovaly v terorismem vypjaté atmosféře domněnky o nové fázi útoku na základy evropské civilizace cestou plánovitě likvidace jejích symbolů. Myšlenka méně paranoidní, než se na první pohled zdá. Malá vesnička

ka Taize v jižní Francii je po více než padesát let existence zdejšího společenství evangelických a katolických řádových bratří každým rokem zaplavována nejméně padesáti tisíci převážně mladých lidí, hledajících kořeny svého života i své kultury. Prostým vynásobením dospíváme k číslu nad dva miliony Evropanů, ovlivněných pokusem najít znovu společný pramen dnes rozděleného křesťanstva. Málokteré místo v Evropě se může chlubit takovou myšlenkovou radiací. Fakta ovšem říkají: čin provedla žena trpící neléčenou schizofrenií s utkvělou a neuspokojenou touhou po zasvěceném životě řádové sestry.

Zůstává však otázka: Proč? Proč musel muž, který celý život hlásal a žil nenásilí a potřebu smíření mezi lidmi, církvemi, náboženstvími, národy zemřít násilnou smrtí? Tady už prostá fakta nestačí, nezbyvá než aby odpověděl každý za sebe, je-li to vůbec možné. Jisté je, že životní touhou Rogera Schutze bylo najít a žít jednoduchý život, kde modlitba (jakási vnitřní cesta k sobě a k Bohu) vede k přijetí docela konkrétní odpovědnosti za bolesti v tomto světě. Prostota a otevřenost postupují jednoduchou, třikrát denně se opakující bohoslužbu – meditační písně, modlitba, čtení z bible a ticho – toť vše. Málo slov, hodně prostoru pro „cestu do hlubin člověkovy duše“. V tom všem Roger Schutz a bratři duchovní i fyzicky na stejné cestě s poutníky, obklopeni uprostřed chrámu tisícíhlavým zástupem 365 dní v roce. A bratr Roger po celou tu dobu na konci zástupu spolubratrů, a tudíž „první na ráně“, chráněn jen hroznem malých dětí. Po léta snadný a bezbranný terč pro jakýkoliv druh agrese. Když pobodán platil v tichém údivu svou cenu

za pokomou obyčejnost svého místa uprostřed spulhledajících, většina nejbližších si toho ani nevšimla. Jak žil, tak zemřel, bez hlasitých gest a velkých slov.

Potkal jsem ho osobně několikrát. V osmdesátých letech jako „turistu“ se zákazem veřejné promluvy. V kroužku přátel vzal naši nejstarší dceru Barboru na klín a rozehrál pro ni jednoduché divadlo s ubrouskem. Asi nikdy neslyšel o tom, že kritériem úspěšného koptského mnicha je, aby ho měly rády děti, ale děti ho rády měly, kamkoliv vkročil. Jaksiměli společnou řeč přímočarého a dětsky nadějného pohledu na svět. A večer pak „turista Roger“ hrál hlavní roli v komunisty skvěle zrežirovaném dramatu. V kostele U Martina ve zdi na závěr bohoslužby bez jediného slova prošel celým shromážděním a každému po svém způsobu pohlédl do očí a objal ho. Myslím, že na tohle kázání přítomní nikdy nezapomněli.

V lednu 1986 jsme přijeli do Taize z Ženevy se skupinou křesťanů ze všech kontinentů. Mladý africký křesťan byl (jak to tehdy patřilo k dobrému tónu) trochu revolučně rozněvaný a vzrušeně polemizoval se smysluplností spirituality zdejší komunity, kterou viděl jako zbaběle utíkající před opravdovými problémy. Během jeho monologu mu bratr Roger položil ruku na koleno a pozorně se mu při naslouchání díval do očí. Jakoby říkal: „to seti, holenku, nepovede, abychom my dva byli nepřátelé. To by ses musel jinak vycajchnovat!“ Nevím, co onen bratr cítil, ale fakt je, že postupně ubylo vzrušení a nastoupil údiv, jak dobře tu o bolestech světa vědí a nechtějí před nimi prchat.

Poslední setkání se datuje rokem 2003. Během týdenního pobytu se mi dostalo cti poobědvat s bratřími v jejich soukromých prostorách kláštera. Ticho, reprodukováná hudba, jen nejnútnejší dialogy. Každý má u talíře krátkou Rogerovu myšlenku pro přemýšlení. Sedím přímo proti němu a občas se jen tak mimochodem do mě zapíchnou jeho usměvavé a „objímavé“ oči. Po obědě jeden z bratří vypráví, co dělá skupinka bratří kdesi v Asii. Smích, povzbuzení a rozloučení objetím. Jsem připomenut Rogerovi, jako „ten z Prahy“. Usmívá se a po svém zvyku se hluboce omlouvá, že může mluvit jen francouzsky. Rozhovor ukončí tím, že se do mě beze slova zavěsí a vycházíme spolu po schodech k jeho pokoji. Tak, jak to dělají staří přátelé, co si nemusejí nic říkat, prostě jsou si k dispozici. Měl-li bych někdy popsat prostotu a pokoru, použil bych tenhle příběh.

Prostě, zemřel člověk, který podle slov francouzského filozofa Paula Ricoera znovu rehabilitoval prosté slovo dobrota jako cíl veškerého náboženského snažení. Jeho rakev zdobila ikona Krista s přítelem, kterým se cítil být. Odtud čerpal dětskou důvěru a naději. Docela mimo často poněkud krkolomné verze všech náboženských morálních systémů a teologií objevil krásu a štěstí pokojné lidské duše. A ruku v ruce s tím i rozpoznání, že zlo je jen nedostatek dobra a že jakkoliv radikální zlo může být, nikdy není tak hluboké a mocné jako dobro. Bratr Roger a jeho komunita vytvořili pro tisíce poutníků místo, kde zcela bez znalosti církevních řádů a postupů může každý sestoupit k prameni svého života. Stačí, když je pravdivý a obyčejný. Nikdo mu tu neměří duchovní teplotu, nepřikazuje, jak má jeho duchovní život vypadat. A přece (ba vlastně právě proto!) tu spontánně platí